

Hnutí DUHA

s úspěchem prosazuje ekologická řešení, která zajistí zdravé a čisté prostředí pro život každého z nás. Naše práce má konkrétní výsledky i díky Vám: našim přispěvatelům, partnerům, spolupracovníkům a dobrovolníkům. Děkujeme.

Další informace:

www.hnutiduha.cz

Naše hlavní úspěchy roku 2005

Čistá energie

Úspěšnými vzory z Německa, Španělska a dalších zemí je inspirován nový zákon na podporu obnovitelných zdrojů energie, který v srpnu 2005 vstoupil v platnost.

Popelnice Evropy?

Nový oficiální výklad zákona prakticky vylučuje dovoz německých a rakouských odpadků k pálení v České republice. Hnutí DUHA jeho vydání prosazovalo tři roky.

Větší slovo obcím

Senát schválil novelu atomového zákona, jež umožní obcím a krajům podílet se na rozhodování o úložištích radioaktivních odpadů na svém území. Hnutí DUHA pomáhá při jejím prosazování.

Občanská práva

Po kampani Hnutí DUHA a dalších ekologických organizací poslanci zamítli návrh, podle kterého by místní lidé přišli o právo vyjadřovat se k povolování dolů a lomů za svým domem.

Hnutí DUHA

Výroční zpráva 2005

Hnutí DUHA

A · Bratislavská 31, 602 00 Brno
T · 545 214 431
F · 545 214 429
E · info@hnutiduha.cz

www.hnutiduha.cz

Hnutí DUHA s úspěchem prosazuje ekologická řešení, která zajistí zdravé a čisté prostředí pro život každého z nás. Navrhujeme konkrétní opatření, jež sníží znečištění vzduchu a vody, pomohou omezit množství odpadu, chránit krajinu nebo zbavit potraviny toxických látek. Naše práce zahrnuje jednání s úřady a politiky, návrhy zákonů, kontrolu průmyslových firem, pomoc lidem, rady domácnostem a vzdělávání, výzkum, informování novinářů i spolupráci s obcemi. Hnutí DUHA působí celostátně, v jednotlivých městech a krajích i na mezinárodní úrovni. Je českým zástupcem Friends of the Earth International, největšího světového sdružení ekologických organizací.

Naše práce se neobejde bez podpory lidí, jako jste Vy.
Číslo účtu: 1348492389/0800
www.hnutiduha.cz/podpora

Náklady

Spotřeba materiálu	485 929 Kč
Nákup zboží k prodeji	205 389 Kč
Cestovné	470 644 Kč
Ostatní služby	3 481 226 Kč
Mzdové náklady	3 758 607 Kč
Zdravotní a sociální pojištění	1 238 135 Kč
Ostatní náklady	259 966 Kč
Odpisy	87 187 Kč
Podíl jiných organizací na grantech a jiné příspěvky	806 856 Kč
Celkem	10 793 938 Kč

Příjmy

Pomoc přispěvatelů, dary	1 499 820 Kč
Granty	3 607 209 Kč
Tržby za vlastní výroby	303 217 Kč
Tržby za prodané zboží	344 069 Kč
Podnájem a podobné služby	1 468 328 Kč
Ostatní výnosy	48 680 Kč
Převod výnosů příštích období z roku 2004	3 399 607 Kč
Celkem	10 670 929 Kč

Výnosy příštích období (2007)	4 396 506 Kč
-------------------------------	--------------

Seznam nadací za rok 2005

Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland, CEE Bankwatch Network, Deutsche Bundesstiftung Umwelt, Evropský sociální fond (Operační program Rozvoj lidských zdrojů), Friends of the Earth Europe, Grassroots Foundation, Grüne Liga, Land Oberösterreich, International Visegrad Fund, Jihomoravský kraj, Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání, Město Brno, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, Ministerstvo životního prostředí ČR, Nadace Partnerství, Nadace rozvoje občanské společnosti, Nadace Veronica, Nadace VIA, Národní síť středisek ekologické výchovy, OAK Foundation, The Heinrich Böll Foundation, The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe, XminY.

Výrok auditora

Děkujeme

Práci Hnutí DUHA umožňuje laskavá podpora tisíců drobných přispěvatelů i našich partnerů – nadací. Bez ní bychom nemohli prosazovat lepší recyklaci odpadu, rozvoj čisté energetiky, ochranu české přírody ani snižování zdraví škodlivých exhalací. Bez ní by se neobešly informační programy, odborný výzkum ani práce s politiky a úřady. Děkujeme.

Vážení přátelé,

leitmotivem práce Hnutí DUHA je zdraví a kvalita života. Chceme méně výfukových plynů a hluku v ulicích, zdravé potraviny i vyšší recyklaci odpadu. Prosazujeme lepší péči o národní parky a lesy, kam chodíme na výlety. Usilujeme o modernizaci ekonomiky: efektivnější průmyslové technologie, které zajistí čistý vzduch a řeky.

V tomto ohledu můžeme rok 2005 považovat za úspěšný. Soustavná práce přinesla hned několik konkrétních výsledků, které zajistí zdravější a čistější prostředí pro život každého z nás. Ve výroční zprávě, kterou právě držíte v rukou, Vám nabízíme jejich kompletní přehled.

Našich úspěchů bychom však nedosáhli nebyť nezištné podpory desítek tisíc občanů, tisíců drobných dárců a stovek dobrovolníků. Hnutí DUHA se zájemem tří desítek profesionálních pracovníků a desítek dobrovolnických místních skupin patří mezi nejsilnější ekologické organizace v zemi jediné díky tomu, že řešení, která prosazujeme, pravidelně získávají podporu široké veřejnosti. Tisíce podepsaných korespondenčních lístků, podpůrných e-mailů a dopisů jsou velmi účinnou podporou při našem jednání s politiky i úřady.

Naše práce by se neobešla bez finančních prostředků. Dary, které nám pravidelně posílají více než dvě tisícovky Přátel Hnutí DUHA, nám umožňují stát na vlastních nohách. Nezávisle na státních úřadech či komerčních firmách prosazovat čistější a zdravější prostředí pro všechny lidi bez rozdílu. Všem, kteří nám umožňují v této práci pokračovat, patří velký dík.

Konkrétní výsledky naší loňské práce ukazují, že prosazovat zdravé prostředí k životu a prostor pro přírodu má smysl. Potvrzuje se, jak velký význam má i drobná osobní pomoc každého z nás.

Úspěchy Hnutí DUHA jsou tedy i Vašimi úspěchy. Děkujeme všem, kteří nám v uplynulém roce pomohli.

V této důležité práci chceme pokračovat. Během roku 2005 jsme zahájili nové programy, které budou prosazovat lepší péči o zdravé českých lesů a rozvoj recyklace komunálního odpadu. Připravili jsme kampaň, jež pomůže zvýšit nabídku biopotravin z ekologického zemědělství v obchodech. V roce 2006 se rozhodne například o exhalacích oxidu uhličitého z českého průmyslu na příštích šest let dopředu. Doufám proto, že nadále budeme moci počítat s Vaší pomocí.

dr. Martin Ander
ředitel Hnutí DUHA

Čistá energie

Úspěch roku 2005. Takové označení určitě zaslouží schválení zákona o podpoře obnovitelných zdrojů energie. Hnutí DUHA jej prosazovalo více než sedm let.

Schválená legislativa má některé mouchy. Přesto jde o nejlepší takový zákon ve kterékoli z nových členských zemí Evropské unie. Otevře cestu na trh pro čisté technologie, jako jsou větrné a malé vodní elektrárny, bioenergetika nebo solární panely. Podle propočtů by měl do roku 2010 snížit exhalace oxidu uhličitého o množství, které odpovídá polovině všech českých osobních aut. Přiláká asi 50 miliard korun soukromých investic. Petr Holub, šéf energetického programu Hnutí DUHA, k tomu říká: „Zákon působí jako ekonomická motivace. Podnikatelům garantuje, že se jim investice do čisté energetiky vrátí, takže bude snadnější získat bankovní úvěr. Pomůže omezit znečištění a zároveň vytvoří nová pracovní místa, oživí ekonomiku řady obcí a rozhybe nové, moderní průmyslové odvětví.“

Parlament o zákoně jednal půldruhého roku. Hnutí DUHA celou dobu pracovalo s poslanci i ministerskými úředníky. Navrhli jsme některé z klíčových technických změn. Velmi důležitá byla také podpora veřejnosti, kterou se nám podařilo mobilizovat. Třeba hladkému schválení v Senátu pomohly desítky dopisů a e-mailů, jež senátoři dostali od našich příznivců.

Foto: archiv Hnutí DUHA

Lepší recyklační služby

V prosinci Hnutí DUHA představilo svůj podrobný plán podpory recyklace odpadu. Ačkoli v Rakousku či Německu se už pohybuje kolem padesátiprocentní hranice, u nás zatím pokulhává na pouhých 13 %. Praktické návrhy se zaměřují hlavně na recyklační služby pro domácnosti, aby třídění odpadky bylo postupně stejně snadné jako je sypat do popelnice. Přes dvacet doporučení zahrnuje změny zákonů, investice z evropských fondů nebo informační programy. Studii obdržely stovky ministerských úředníků, poslanců i expertů.

Plán patří mezi hlavní kroky kampaně, kterou Hnutí DUHA prosazuje balíček na podporu lepších recyklačních služeb. Zatímco popelnice stojí před každým domem, k barevným kontejnerům na tříděný odpad musí průměrná česká domácnost šlapat 170 metrů. Náš korespondenční lístek určený ministru životního prostředí, který žádá potřebné změny zákona o odpadech, během podzimu podepsaly tisíce lidí. Zároveň lobbujeme na ministerstvu i v Poslanecké sněmovně.

Foto: archiv Hnutí DUHA

Přesné informace, perfektní odborná argumentace, konkrétní návrhy řešení: v tom tkví úspěch Hnutí DUHA. Základ naší práce vždy tvoří kvalitní podkladové studie. Díky nim jsou naše argumenty silnější a doporučení přesvědčivější. Tento rok jsme vydali analýzy k několika tématům, od státních dotačních programů po standardy práce Státního úřadu pro jadernou bezpečnost.

Zdravé lesy

Zdravější hospodaření v českých lesích je cílem kampaně, kterou Hnutí DUHA spustilo v tomto roce. Navzdory poklesu exhalací zdravotní stav porostů zůstává špatný. V posledních letech se dokonce opět zhoršuje. Odborníci varují: příčinou je hlavně holosečná těžba, která poškozují půdu, a výsadba umělých smrčů namísto listnatých a smíšených lesů. Každý rok u nás vznikne 15 000 hektarů vykáčených holin. Smrku se sází více než všech listnáčů dohromady.

Foto: František Hala

Hnutí DUHA proto chce dosáhnout reformy lesního zákona. Připravili jsme odborné podklady pro poslance, jednáme s ministerstvem. Prosazujeme také změnu dotačních programů, aby stát neřadil výsadbu dalších smrčů. V roce 2005 jsme se zaměřili na subvence z evropských fondů, o kterých se právě rozhoduje.

Pomáháme i prakticky. Desítky lidí se tento rok zúčastnily série týdenních pracovních vzdělávacích pobytů v lese, které Hnutí DUHA pořádalo pro veřejnost. Dobrovolníci sázeli stromky, zajišťovali jejich ochranu před spásením přemnoženými jeleny a zahrazovali erozní rýhy.

Také letos jsme pokračovali v organizování takzvaných rýsých hlídek. Patroly proškolených dobrovolníků celou zimu křížují místa výskytu kriticky ohrožených kočkovitých šelem na Šumavě a v Beskydech. Během posledních dvaceti let u nás bylo ilegálně odštěleno asi 500 rýsů. „Viditelně jich ubývá a z některých pohoří už zmizeli,“ komentuje Jaromír Bláha, náš specialista na lesy a ochranu přírody. Hlídky mají svou přítomnost odstrašit pytláky.

Čtyři miliony

tun oxidu uhličitého ročně ušetří nový zákon o podpoře obnovitelných zdrojů energie, který Hnutí DUHA pomohlo prosadit.

1,1 milionu

členů nebo pravidelných přispěvatelů mají Hnutí DUHA a jeho partnerské organizace v Evropě.

93 280

hektarů mají dohromady národní parky Šumava a Bavorský les, které podle prosincové dohody budou spravovány coby jedno území. Hnutí DUHA to navrhovalo několik let.

2131

lidí se přihlásilo k odebrání Duhovek – stručného e-mailového čtrnáctideníku Hnutí DUHA, který přináší aktuální zprávy i zelené tipy do domácnosti.

Sto čtyřicáté

číslo časopisu Sedmá generace, který Hnutí DUHA vydává, vyšlo v prosinci: uzavřelo jeho čtrnáctý ročník.

110

obcí v Ústeckém kraji se připojilo k prohlášení na podporu Horního Jitřína a Černic, dvou vesnic ohrožených uhelnými doly. Hnutí DUHA jej pomohlo zorganizovat.

89

procent českého veřejného mínění – evropský nadprůměr – si myslí, že ekologická opatření jsou stejně důležitá jako ekonomická; průzkum také ukázal, že Češi považují ekologické organizace za nejdůvěryhodnější zdroj informací o životním prostředí.

57:0

takovým poměrem hlasů Senát schválil posílení pravomocí obcí vytípaných pro úložiště radioaktivních odpadů. Hnutí DUHA s dalšími organizacemi a politiky pomáhají prosazovat uplatnění tohoto práva v praxi.

Čtyřnásobně

tedy na současnou úroveň Rakouska nebo Německa by se zvýšila recyklace odpadků, pokud ministři schválí plán konkrétních opatření navržený Hnutím DUHA.

Počtvrté

během posledních šesti let poslanci – po kampani Hnutí DUHA a dalších organizací – zamítli návrh, který by seškrtnal právo místních lidí vyjadřovat se k velkým projektům za svým domem.

Dva

dny před Štědrým dnem ministr životního prostředí podepsal výklad zákona, který zabránil obcházení legislativního zákazu, a vyloučil tak import tisíců tun odpadků do českých spaloven.

Mozaika 2005

Foto: archiv Hnutí DUHA

Domovy nad uhelné doly. Pomoc lidem ve vesnicích na Mostecku, které ohrožuje rozšiřování uhelných dolů, patřila mezi priority Hnutí DUHA v roce 2005. Během několika měsíců se nám podařilo udělat z osudu lidí na hraně povrchového dolu zásadní společenské téma. Když je v prosinci podpořil Václav Havel, dostala se zpráva o tom na titulní stránku.

Foto: Martin Sucharda/Hnutí DUHA

Barometr kvality života. Hnutí DUHA pomáhalo při sestavení sady oficiálních indikátorů, které letos začala sledovat vláda. Ze šestnácti ekologických trendů jsou jen čtyři kladné. Roste energetická náročnost ekonomiky, autodoprava i spotřeba průmyslových hnojiv na polích. V krajině ubývá ptáků a klesají investice do čistých technologií.

Foto: archiv Hnutí DUHA

Více znečištění za naše peníze. Stát utrací miliony za dotace, jež paradoxně ještě zvyšují ekologické škody. Upozornila na to studie Hnutí DUHA a Zeleného kruhu, která mapovala české subvenční programy. Vláda financuje těžbu lignitu – nejspínavějšího druhu uhlí – i výsadbu nezděravých smrčů; spalování odpadků se těší úlevě z poplatků.

Foto: archiv Hnutí DUHA

Nový etický kodex. Hnutí DUHA s dalšími ekologickými organizacemi v říjnu 2005 schválilo společný etický kodex. Signatáři stanovili pravidla, jež zaručují vysoký standard kvalitní práce a prosazování veřejného zájmu. Zavazují se nadále striktně odmítat příspěvky od firem, které způsobují znečištění a jiné ekologické škody.

Foto: Martin Sucharda/Hnutí DUHA

Dobré zákony, obstarožní ekonomika. Prestižní mezinárodní organizace OECD vydala v říjnu zprávu o českém životním prostředí. Pochválila legislativu – a varovala před zastaralou ekonomikou, vysokými exhalacemi oxidu uhličitého, nízkou recyklací. Hnutí DUHA patřilo mezi odborníky, které expertní mise OECD při přípravě zprávy konzultovala.

Foto: archiv Hnutí DUHA

Sedmá generace počtrnácté. Čtrnáctý ročník společensko-ekologického časopisu přinesl analýzy debaty o české divočině a šetrné turistice, možnostech čisté energetiky či rozvíjející se filantropie. Celý rok provázeli seriál o alternativní ekonomice a reportáže z ekofarem. Nechyběly rozhovory s inspirativními osobnostmi, recenze a komentáře.

Foto: Wind Prospect/Paul Carter

Průmysl má být čistější. Evropská komise přiměla vládu, aby seškrtnala objem exhalací oxidu uhličitého, které v příštích letech dovolí elektrárnám, hutím a dalším velkým znečišťovatelům. Česká republika v nich patří k evropským rekordmanům. Hnutí DUHA žádalo, aby ministři využili obchodování s emisemi ke snížení znečištění.

Foto: René Ják

více na www.hnutiduha.cz